

BOSNA I HERCEGOVINA
OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 0 P 162331 24 P
Brčko, 18.11.2024.godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, po sudiji Karamehić Selimu, u pravnoj stvari tužitelja A. M., sina S., iz B., ul. ..., kojeg zastupaju punomoćnici iz ZAK „Milićević Darko & Fazlić Mirza“ iz Brčkog, protiv tuženog A. A., sina S., iz B., ul. ..., kojeg zastupa punomoćnica Mrđen Mirjana, advokat iz Brčkog, radi raskida ugovora o doživotnom izdržavanju, v.sp. 70.000,00 KM nakon usmene i javne glavne rasprave, održane 18.11.2024.godine, u prisustvu punomoćnika tužitelja i punomoćnice tuženog, donio je

P R E S U D U

I. ODBIJA SE, u cijelosti, kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

„Raskida se ugovor o doživotnom izdržavanju OPU-broj:930/2017 od 27.04.2017. godine zaključen između tuženog A. A. sina S. kao davaoca izdržavanja i A. D. kći S. (majke parničnih stranaka) kao primaoca izdržavanja, te se nalaže Registru zemljišta Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine da uspostavi zemljišno-knjižno stanje koje je prethodilo upisu zabilježbe navedenog ugovora o doživotnom izdržavanju i upisu tuženog A. A. kao vlasnika nekretnine označene kao k.č.br. 443/1 zv. B. ukupne površine 537 m² (dijelom dvorište površine 391 m², dijelom stambena zgrada 1 površine 88 m² i dijelom pomoćna zgrada 2 površine 58 m²) upisana u zk.ul.br. 663 k.o. B. na osnovu navedenog ugovora, i to tako što će se kao vlasnik navedene nekretnine u zk.ul.br. 663 k.o. B. upisati majka parničnih stranaka A.D. kći S. sa dijelom 1/1, što je tuženi dužan priznati i trpiti.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka, a sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

II. OBAVEZUJE SE tužitelj da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.000,00 KM, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Tužitelj A. M. je, posredstvom punomoćnika, ovom sudu, 04.03.2024.godine, podnio tužbu protiv tuženog A.A., radi raskida ugovora o doživotnom izdržavanju, v.sp. 70.000,00 KM. U tužbi je naveo da su parnične stranke braća, iza oca A. S. i majke A. D., čiji su zakonski nasljednici prvog nasljednog reda. Tuženi se, nakon smrti majke A. D., na kući koja se nalazi u B. ul. ..., izgrađena na parceli br. 443/1, koja se vodi u zk.ul.br. 663 k.o. B., upisao kao vlasnik na osnovu Ugovora o doživotnom izdržavanju OPU-broj: 930/2017, od 27.04.2017.godine, koji je zaključen pred notarom Jasminkom Durmić-Mašić. A. D.

(primalac izdržavanja iz ugovora o doživotnom izdržavanju OPU-broj:930/2017, od 27.04.2017.godine) je majka parničnih stranaka koja je preminula dana 18.11.2022.godine, pa je nesporna aktivna legitimacija tužitelja za podnošenje tužbe. Tuženi kao davalac izdržavanja po osnovu ugovora o doživotnom izdržavanju OPU- broj:930/2017 od 27.04.2017.godine nije izvršavao svoje ugovorne obaveze i to one iz člana 3. Ugovora. Naime, tuženi tako nije osigurao potpunu prehranu primaocu izdržavanja za njenog života, niti nabavku namirnica, zatim nije osigurao redovno pospremanje prostorija koje je primalac izdržavanja koristila za života, niti pranje njenog rublja, održavanja stana, plaćanja režijskih troškova itd. Takođe, tuženi nije brinuo o higijeni primaoca izdržavanja dok je bila živa, a nije snosio ni troškove liječenja i potrebne medicinske pomoći. Posle smrti majke tuženi nije snosio troškove njene sahrane. Ukratko, tuženi nije izvršavao niti jednu svoju ugovornu obavezu. Sve ove ugovorene obaveze tuženi nije izvršavao iz razloga što je u periodu trajanja ugovora o doživotnom izdržavanju živio u A. Kako tužitelj kao zakonski nasljednik iza A. D. ima pravni interes za raskid ugovora o doživotnom izdržavanju koji je tuženi zaključio sa A. D. (majkom parničnih stranaka) i ima interes da predmet ugovora bude predmet ostavinskog postupka iza majke parničnih stranaka, to tužitelj ustaje sa ovom tužbom i predlaže da sud, nakon provedene rasprave, donese presudu kojom se raskida Ugovor o doživotnom izdržavanju OPU-broj: 930/2017, od 27.04.2017.godine, zaključen između tuženog kao davaoca izdržavanja i A. D., kćeri S. (majke parničnih stranaka), kao primaoca izdržavanja, te se obavezao tuženi da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka.

U odgovoru na tužbu od 19.04.2024.godine, tuženi A. A., je posredstvom punomoćnice naveo da osporava tužbeni zahtjev u cijelosti i navodi da je tužba bez ikakvog osnova, što će se, u toku postupka, na osnovu materijalnih dokaza i svjedoka dokazati, a sud će na osnovu takvi dokaza, donijeti presudu kojom će odbiti tužbeni zahtjev. Naime, tuženi je, ne samo izvršio svoje obaveze prema Ugovor o doživotnom izdržavanja nego i mnogo više, kao sin koji je volio i poštovao svoju majku. A da tuženi nije zainteresovan da dobije nekretninu, koja mu ne pripada, dovoljno je navesti da se nakon smrti A. S., oca parničnih stranaka, iza koga je ostala vrijedna imovina i to, pored nekretnina i novca u banci i veoma razrađena firma, odrekao nasljeđa u korist svoje majke i brata, ovde tužitelja. Od svjedoka, bliskih srodnika i dobrih poznavaca obje parnične stranke, u toku postupka saznaće se zašto je majka, u aprilu 2017. godine zaključila osporavani ugovor baš sa sinom A.A. koji boravi u A., a ne sa sinom, ovde tužiteljem. Sama ta činjenica je dokaz za sebe i govori više od riječi. Tuženi je svakog dana nazivao svoju majku iz A., svake godine dolazio u posjetu i ostavljao joj pozamašan iznos novca, a zadužio je D. E., zvanu S., da majci mjesečno daje novac a iznos je zavisio koliko majci treba. Svake godine je plaćao majci odlazak na more i ženu koja ju je pratila, da joj se nađe na usluzi. Za vrijeme boravka majke u bolnici, svakodnevno je zvao ljekara koji ju je „vodio“ na odjeljenju i raspitivao se o stanju njenog zdravlja. Plaćao je i ženu koja ju je svakodnevno služila. Veoma uspješan je privrednik u A. Ima sopstveni biznis, godinama pomaže sve komšije materijalno slabostojće u svojoj ulici kojima, osim novčane pomoći, kupuje po potrebi određene stvari. Stipendira 25 djece, ali ne želi da se taj dokaz provodi pred sudom. Sve ovo navodi kao primjer njegove dobre egzistencije i spremnosti da pomaže. Očekuje i od svjedoka da potvrde ove navode. Da li bi jedan tako uspješan čovjek ponašao se na način kako je to opisano u tužbi i ne pomagao svoju majku, kada je njoj, ta pomoć potrebna i čak ugovorena. I da li bi i jedna majka ostavila svoju imovinu sinu koji joj nije ostvario sve što je poželjela a posebno namirnice za život, odjeću, pomoć oko čišćenja kuće, nabavku ogreva i svega nabrojanog u tužbi. A svjedoci će opisati sve što je jedan sin obezbijedio svojoj majci, koja mu je iz zahvalnosti prepisala sve što je imala, želeći na taj način da mu se zahvali na svu dobrotu kojom ju je obasipao. Naravno da je platio sahranu svoje majke a svedoci će opisati da se ne samo brinuo o zdravlju svoje majke i da je platio sahranu svoje majke (koja je inače na računu imala oko 6.000 KM namjenjenih za sahranu, a

M. supruga A. je imala punomoć za dizanje novca) i to pored samog obreda, žena koje su služile goste, nego je platio i nišane i sve potrebno. Nakon provođenja dokaza, kako materijalnih, tako i saslušanja svedoka, očekuje da će sud donijeti jedino moguću odluku kojom će odbiti tužbeni zahtjev, kao neosnovan. Naknadu troškova parničnog postupka je tražio.

Tokom postupka tužitelj je, posredstvom punomoćnika, podneskom od 12.07.2024. godine, uredio tužbeni zahtjev, te predložio da sud, svojom presudom, raskine ugovor o doživotnom izdržavanju OPU-broj:930/2017 od 27.04.2017. godine zaključen između tuženog A. A. sina S. kao davaoca izdržavanja i A. D., kći S. (majke parničnih stranaka) kao primaoca izdržavanja, te se nalaže Registru zemljišta Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine da uspostavi zemljišno-knjižno stanje koje je prethodilo upisu zabilježbe navedenog ugovora o doživotnom izdržavanju i upisu tuženog A. A. kao vlasnika nekretnine označene kao k.č.br. 443/1 zv. B. ukupne površine 537 m² (dijelom dvorište površine 391 m², dijelom stambena zgrada 1 površine 88 m² i dijelom pomoćna zgrada 2 površine 58 m²) upisana u zk.ul.br. 663 k.o. B. na osnovu navedenog ugovora, i to tako što će se kao vlasnik navedene nekretnine u zk.ul.br. 663 k.o. B. upisati majka parničnih stranaka A.D. kći S. sa dijelom 1/1, što je tuženi dužan priznati i trpiti, te da se tuženi obaveže da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka.

Punomoćnica tuženog je navela da uređeni tužbeni zahtjev u cijelosti osporava iz svih razloga navedenih u odgovoru na tužbu i navoda istaknutih tokom postupka. Predložila je da sud zbog svih tih razloga u cjelosti odbije uređeni tužbeni zahtjev. Naknadu troškova parničnog postupka je tražila.

Tokom postupka izvedeni su slijedeći dokazi: saslušanje tužitelja A. M., kao parnične stranke, saslušanje svjedoka: D. E., A. A.1, L. T., A. S., S. Š., F. A., Č. S. i M. S., te čitanje dokumentacije priložene u spis i to: Zahtjeva Registru zemljišta Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, od 13.07.2023.godine, Rješenja Registra zemljišta Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj: 096-Dn- 23-000539 (410/23), od 25.01.2023. godine, Ugovora o doživotnom izdržavanju, OPU-broj: 930/2017, od 27.04.2017.godine, zk.ul.br. 663 k.o. B., Rješenja o nasljeđivanju, broj: 96 0 O 025846 11 O, od 11.03.2011.godine, kopije Potvrde broj: 449709, od 25.08.2023.godine, Računa od 25.08.2023.godine, Izvoda iz matične knjige umrlih, broj: 12-000002-3215/2023, od 23.01.2023.godine, Računa-otpemnice broj: 777, od 21.11.2022.godine, Duplikata fiskalnog računa, broj: 777, od 21.11.2022.godine, Fiskalnog računa broj: 9643, od 19.11.2022.godine, Naloga blagajni, broj: 395265, od 21.11.2022.godine, Naloga blagajni, broj: 395265 i broj 1964, od 21.11.2022.godine, Naloga blagajni, broj: 546688 i broj 38, od 20.11.2022.godine, Naloga za uplatu (porez na nekretnine), na ime A.(S.) D., od 13.11.2023.godine, na iznos od 40,86 KM, Računa od 25.08.2023.godine, na iznos od 1.600,00 KM, Računa broj: 449709, broj: 1706, od 25.08.2023.godine, na iznos od 200,00 KM, Pregleda, na osam listova (16 stranica), uplata u razdoblju od 02.01.2018.godine do 15.07.2023.godine, Dopisa NLB banka d.d. Sarajevo, broj: DK-TC-3329/2024, od 12.06.2024.godine, Dopisa NLB banka d.d. Sarajevo, broj: DK-TC-3710/2024, od 04.07.2024.godine, Dopisa NLB banka d.d. Sarajevo, broj: DK-TC-4028/2024, od 24.07.2024.godine, u čijem prilogu je Izvod za razdoblje od 18.11.2022.godine do 31.12.2022.godine, Analitičke kartice na ime A. (S.) D. na sedam stranica, za razdoblje od 18.12.2015.godine do 31.03.2023.godine, Analitičke karice, sve poslovne godine, stranice od 10-17, od 10.02.2023.godine, Analitičke kartice na šest stranica i Analitičke kartice BH Telecom d.d. Sarajevo, Direkcija Brčko, od 14.02.2023.godine, za razdoblje od 25.02.2008.godine do 25.01.2021. godine, na ime A. S., na deset stranica. Sud nije saslušavao tuženog A. A. kao parničnu stranku jer se nalazi u inostranstvu i do zaključenja glavne rsprave nije bio dostupan sudu.

Nakon savjesne i brižljive ocjene svih izvedenih dokaza, pojedinačno i u međusobnoj

vezi, sud je odlučio kao u izreci ove presude, iz slijedećih razloga:

Članom 150. Zakona o nasljeđivanju Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 36/17- u nastavku teksta: ZoN) propisano je da se ugovorom o doživotnom izdržavanju primalac izdržavanja obavezuje da prenese na davaoca izdržavanja vlasništvo na stvarima ili kojim drugim pravima, a ovaj se obavezuje, kao naknadu za to, da ga izdržava i brine se o njemu do kraja njegovog života i da ga poslije smrti sahrani. Ako nije drukčije ugovoreno, obaveza izdržavanja obuhvata davanje stana i hrane u domaćinstvu davaoca izdržavanja ili na nekom drugom mjestu određenom ugovorom, kao i zadovoljavanje drugih potreba primaoca izdržavanja i pružanje potrebne njege u bolesti. Prenos vlasništva na davaoca izdržavanja ugovorom može biti odgođen do smrti primaoca izdržavanja. Ovaj ugovor mogu međusobno zaključiti i lica koja su po zakonu obavezna da se međusobno izdržavaju. A prema članu 151. ZoN, ugovor o doživotnom izdržavanju mora biti zaključen u formi notarski obrađene isprave. Obaveza je notara da stranke pouči o nasljednopravnim posljedicama ugovora o doživotnom izdržavanju i u ispravi naznači da je tako postupljeno. Članom 152. ZoN propisano je da ako je prenos prava vlasništva na davaoca izdržavanja odgođen do smrti primaoca izdržavanja, davalac izdržavanja može svoje pravo iz ugovora upisati u zemljišnu knjigu.

A prema članu 156. ZoN, ugovorne strane mogu sporazumno raskinuti ugovor o doživotnom izdržavanju i pošto je počelo njegovo izvršenje, ili svaka strana može tražiti raskid ugovora ako druga strana ne izvršava svoje obaveze, s tim da u slučaju raskida ugovora svaka strana zadržava pravo da od druge strane traži naknadu koja joj pripada po opštim pravilima imovinskog prava.

Iz navedenih odredbi proističe da je ugovor o doživotnom izdržavanju strogo lični, dvostrano obavezni, teretni i aleatorni pravni posao među živima, sa odloženim djejtvom u pogledu prenosa svojine, koje se vezuje za smrt primaoca izdržavanja, pa se stoga može smatrati specifičnom vrstom obligacionog ugovora, gdje je pravo sticanja svojine na imovini primaoca izdržavanja u korist davaoca izdržavanja odloženo do smrti primaoca izdržavanja i davalac izdržavanja postaje vlasnik imovine primaoca izdržavanja u trenutku smrti primaoca izdržavanja. Obzirom na imovinsko-pravni karakter ugovora o doživotnom izdržavanju, raskid tog ugovora usljed neizvršenja obaveze izdržavanja mogu tražiti i nasljednici lica koje je po ugovoru imalo da prima izdržavanje. No, da bi se raskid takvog ugovora mogao sa osnovom zahtijevati neophodno je da postoji ne samo činjenica neizdržavanja, nego i da je obavezna strana neosnovano uskratila izdržavanje.

A u ovom konkretnom slučaju, na osnovu izvedenih dokaza, sud je zaključio da je sporni Ugovor o doživotnom izdržavanju, OPU-broj: 930/2017, od 27.04.2017. godine zaključen između A. D., kćeri S. (pravnog prednika-majke tužitelja i tuženog u ovoj parnici), kao primaoca izdržavanja, sa jedne strane i A. A., sina S. (u ovoj pravnoj stavri tuženi), kao davaoca izdržavanja. Prema članu 1. ovog Ugovora, primalac izdržavanja nakon svoje smrti, davaocu izdržavanja, svom sinu, tuženom A. A. ostavlja nekretnine upisane u PL broj 281 k.o. B., na kojima je ona upisana kao posjednik sa 1/1, a koje su označene kao k.č.br. 443/1 „B.“, dvorište u površini od 391 m², stambena zgrada 1 u površini od 88 m² i pomoćna zgrada 2 u površini od 58 m², s tim da se davalac izdržavanja u javnim evidencijama nekretnina može upisati nakon smrti primaoca izdržavanja kao posjednik sa 1/1. Taj ugovor je sačinjen u pismenom obliku i u skladu sa zakonom, jer prije zaključenja tog spornog ugovora, notar je utvrdio identitet i davaoca izdržavanja i primaoca izdržavanja na osnovu uvida u lične karte, nakon čega je ugovorne strane upoznao sa pravima i obavezama iz ugovora, kao i sa načinom raskidanja ugovora, odnosno na taj način objasnio im smisao ugovora u skladu sa zakonom. Nakon toga su primalac izdržavanja A. D. i davalac izdržavanja A. A. saglasno izjavili da je u ugovoru u potpunosti sadržana njihova volja i da ga kao takvog saglasno i svojeručno potpisuju. Dakle, pravni prednik parničnih stranaka, njihova majka A. D., kao

primalac izdržavanja, sa jedne strane i tuženi, kao davalac izdržavanja, sa druge strane, su po postupku propisanim zakonom i u obliku koji je zakonom propisan, saglasnim voljama zaključili taj ugovor o doživotnom izdržavanju kojim su u potpunosti uredili svoje međusobne odnose.

Tim Ugovorom (član 3. ovog Ugovora) tuženi se obavezao da doživotno izdržava primaoca izdržavanja i to na način da joj: osigura u stanu u kojem stanuje svakodnevno potpunu prehranu, u svemu je prilagođavajući zdravstvenom stanju primaoca izdržavanja, a koju nabavku namirnica a i ostalih kućnih potrepština vrši o svom trošku; osigura redovno spremanje prostorija koje koristi za stanovanje i pranje rublja, održava stan, vrši neophodne popravke i plaća režijske troškove iz svojih sredstava; brine se o ličnoj higijeni primaoca izdržavanja u onom dijelu u kojem ona nije u stanju da je sama održava; za slučaj bolesti osigura svu potrebnu njegu, snosi troškove liječenja, potrebne medicinske pomoći, lijekova i bolničke troškove, te nakon smrti primaoca izdržavanja, da je o svom trošku sahrani prema mjesnim običajima. Prema stavu drugom tog člana, ugovorne strane saglasno izjavljuju da ovim ugovorom ne ugovaraju zajednicu života. Za uzvrat, A. D. kao primalac izdržavanja (član 1. ovog Ugovora), pristaje da se nakon njene smrti, a na osnovu tog ugovora, na nekretninama upisanim u PL broj: 281 k.o. B., kao vlasnik sa dijelom od 1/1, upiše tuženi kao davalac izdržavanja.

Na osnovu izvedenih dokaza (izjava tužitelja, izjave saslušanih svjedoka i priložena materijalna dokumentacija), sud je utvrdio da je sporni ugovor o doživotnom izdržavanju zaključen 27.04.2017.godine, odnosno u vrijeme kada je tuženi živio, radio i boravio u A. i ta činjenica je bila poznata i jednoj i drugoj ugovornoj strani, pa su ipak zaključili taj sporni ugovor i prihvatili činjenicu da tuženi, kao davalac izdržavanja, nije zasnovao zajednicu života sa primaocem izdržavanja, nego su svoje ugovorne obaveze ugovorili tako, da je tuženi, kao davalac izdržavanja, na ime pokrića troškova zadovoljavanja svih životnih potreba primaoca izdržavanja, u vidu ishrane, odjeće, liječenja, odlaska na more, odlaska u banju, posjeta ljekaru, nabavka lijekova, na bankovni račun primaoca izdržavanja uplaćivao, svoju zaradu od zakupa izdatih poslovnih prostora i stambenog objekta, slao novčane iznose koje je svjedok D. E. uručivala primaocu izdržavanja, angažovao treće osobe (žene), koje su se brinule o njegovoj majci, kao primaocu izdržavanja, a svake godine, kada je dolazio u zemlju, živio je u stambenom objektu zajedno sa svojom majkom, primaocem izdržavanja, i tada snosio sve troškove njihovog života. Svi saslušani svjedoci izuzev A. A.1, inače supruge tužitelja, potvrdili su da je tuženi na ime pokrića troškova života i zadovoljavanja potreba njegove majke, redovno slao novac, redovno je na račun primaoca izdržavanja uplaćivan iznos kojeg je tuženi primao po osnovu izdavanja stambenog prostora i poslovnih objekata, te da je o svom trošku renovirao stambeni objekta u kojem je živjela primalac izdržavanja, a svjedok Č. S. je čak bila jasna i precizna da je bila u pratnji primaoca izdržavanja prilikom njena tri putovanja i boravka na moru, a o trošku tuženog.

Svi saslušani svjedoci su potvrdili i navod da je tuženi, zbog korone koja je ograničila mogućnost kretanja, pa i putovanja iz A. do B. svoju obavezu iz ugovora od doživotnom izdržavanju ispunjavao slanjem novca i angažovanjem trećih lica da budu od pomoći njegovoj majci. Iako je tužitelj negirao da je tuženi učestvovao u snošenju troškova sahrane umrle majke, svjedoci, kao lica koja nemaju poseban pravni interes u ovoj pravnoj stvari i zbog čega su, po ocjeni suda, dali tačne, potpune i objektivne izjave, potvrdili su da je tuženi u telefonskom razgovoru nudio i pitao za pomoć kod sahrane, ali je tužitelj odbio bilo kakvu pomoć i novčana sredstva. Zbog toga je sud navode tužitelja da tuženi nije učestvovao u snošenju troškova sahrane umrle majke, ocijenio paušalnim, subjektivnim i suprotnim svim ostalim dokazima. Kako su i sam tužitelj, kada navodi „tražiće od suda da se sruši podignuti nadgrobni spomenik“ i saslušani svjedoci potvrdili činjenicu da je tuženi snosio troškove izgradnje nadgrobnog spomenika za umrlu majku, a to je potvrdila i materijalna

dokumentacija priložena u spis, to je sud te navode tužitelja o tome da tuženi nije učestvovao u troškovima sahrane i izgradnje nadgrobnog spomenika umrloj majci, ocijenio neosnovanim i zaključio da je tuženi ipak u tom dijelu svoje ugovorne obaveze postupio u skladu sa ugovorom i voljom primaoca izdržavanja.

Tužitelj A. M. u svom iskazu navodi da je tek nakon smrti majke saznao za sporni ugovor o doživotnom izdržavanju, te da tuženi, njegov brat, samo jednom godišnje dolazi u B., da su se tužitelj i njegova supruga brinuli o majci, supruga tužitelja je čistila i pomagala majci, on je obezbjeđivao doktore da pregledaju majku. Režije je plaćao tužitelj nakon smrti oca, sve on i supruga su plaćali, a troškove sahrane je isključivo snosio tužitelj. Smatra da je kompletnu brigu o majci vodio isključivo on sa svojom suprugom. Potvrdio je da je tuženi bio u B. na godišnjem odmoru dva mjeseca prije majčine smrti, te da je angažovao Lj. T. da se brine o majci tako što bi dolazila ujutru, spremala hranu majci koja je bila dijabetičar i brinula se o njoj. Navodi, da nije znao da je tuženi slao novac majci, s tim da je potvrdio da je tuženi 2017. godine, svojim sredstvima obnovio majci kuću, promijenio namještaj u kući, a potvrdio je da je majka imala svoj račun na kome je bio pohranjen novac, imala je i gotovinu za sahranu, takođe je potvrdio da je svjedok D. E. zv. S., ostavila novac u fioci a taj novac je bio namjenjen za doktore.

Svjedok A. A.1, supruga tužitelja, takođe navodi da je tuženi od 2011. godine, u A., dolazi ljeti, svake godine, izuzev kada je bila korona. Dalje navodi da su se suprug i ona brinuli o majci parničih stranaka, da su joj obezbjedili prilaz kući sa kolicima, ona je svakodnevno bila kod majke parničnih stranaka, kupala je, čistila, prala. Sve troškove su snosili suprug i ona a ona je pred smrt boravila kod majke parničnih stranaka da joj pomogne, s tim što je tuženi angažovao ženu 2-3 mjeseca pred smrt majke. Ni ovaj svjedok ne zna ko je potrošio novac koji je ostao iza majke i ne zna da li je to utrošeno za sahranu. Svjedok je raspolagao bankovnom karticom A. D. i sa računa majke parničnih stranaka podigla 6.000,00 KM, a tužitelj je platio troškove sahrane. Svjedok takođe navodi da ne zna da je tuženi davao novac majci dobijen po osnovu zakupa poslovnih prostora u vlasništvu tuženog, te navodi da je tuženi bez njihove saglasnosti podigao nišane.

Izjavu tužitelja i svedoka A. A., supruge tužitelja, sud smatra paušalnim, nepreciznim i suprostavljenim kako materijalnoj dokumentaciji priloženoj u spis, koju tužitelj do zaključenja glavne rasprave nije osporio ni jednim uvjerljivim, objektivnim i pravno valjanim dokazima, a iz kojih proističe da je tuženi, na ime ispunjavanja svoje obaveze iz Ugovora o doživotnom izdržavanju, majci dostavljao novac, te platio nadgrobni spomenik, a takođe je suprotna i izjavama svjedoka, prije svega D. E. i M. S., kao lica neposredno upoznatih sa okolnostima ovog slučaja, odnosno odnosima između parničnih stranaka i njihove majke i koja su bila neposredno uključena u predaju novaca majci parničnih stranaka i obezbjeđenju svih uslova za normalan život i zadovoljavanje potreba majke parničnih stranaka (i D. E. i M. S. su donosili novac od zakupa). Svjedok M. S. je čak napomenuo da odnosi između tužitelja i tuženog, kao braće, dugi niz godina nisu dobri. A svjedok D. E. navodi da je u ime tuženog nakon smrti A. D. u ime tuženog obratila se tužitelju sa pitanjem da li treba pomoć, novac, a dobila je odgovor da ne treba ništa.

Svjedok D.E. navodi da je imala punomoć da u ime tuženog prikuplja zakupninu za tri poslovna lokala i stambeni objekat i tako skupljeni novac je predavala A. D., koja je na taj način imala dovoljno novca za zadovoljavanje svojih potreba. Navodi da je A. D. imala i bankovnu karticu kojom je raspolagala A. A.1, supruga tužitelja. A. D. je sve do korone bila zdrava i sposobna da se brine za sebe, te je sama kuhala. Kada bi tuženi došao u B. brinuo se o majci, vodio je doktorima, plaćao je njene odlaske na more i u banje, a 2-3 mjeseca prije njene smrti angažovao je ženu koja se brinula o majci i koju je tuženi plaćao. Tuženi je svjedoku ostavio i novac da pokrije liječenje majke i da se to da doktorima. U koroni se razboljela i tada su se o njoj brinuli tužitelj i njegova supruga. Kada je A. D. umrla, u ime

tuženog se obratila tužitelju sa pitanjem treba li novca za pokriće troškova sahrane ali je tuženi odgovorio da ne treba.

Takođe svjedok Lj. T. potvrđuje da je bila angažovana od strane tuženog da se brine o njegovoj majci, dobijala je za to naknadu od tuženog, čak je i ovaj svjedok u ime tuženog pitao tužitelja da li šta treba za sahranu ali je to tužitelj odbio riječima da ne treba. I ovaj svjedok je potvrdio da je majka od tuženog dobijala novac od zakupnine, svjedok je takođe potvrdila da je, kada bude u B. tuženi brinuo se o majci, vodio je doktorima, a jedno vrijeme tužitelj nije govorio sa majkom.

Saslušani svjedok A. S. je potvrdila da su tužitelj i njegova supruga kupovali namirnice i lijekove za A.D., da je u vrijeme korone A. A., supruga tužitelja, boravila sa A. D., jer su i ona i A.D. bile bolesne, potvrdila je takođe da je Lj. T., dolazila kod A. D. rano ujutru, spremala joj jelo i brinula se o njoj. I ovaj svjedok je potvrdio navode da je A. D. išla na more, ali svjedoku nisu poznate okolnosti ko je plaćao troškove putovanja i boravka na moru. A. S. je takođe potvrdila da tužitelj i tuženi dugi niz godina imaju loše međusobne odnose.

Svjedok S. Š. je takođe potvrdila da su tužitelj i tužena pomagali majku parničnim stranaka jer su živjeli u istom dvorištu, a potvrdila je da je majka parničnim stranaka dobijala novac od tuženog koji je on dobijao od zakupnina. I ovaj svjedok je potvrdio da je tuženi angažovao Lj. T. da pomaže njegovoj majci.

Svjedok Č.S., kojoj je A. D. tetka, u svojoj izjavi navodi da je od A. D., majke parničnih stranaka saznala da je A. D. odlučila da kuću prepíše tuženom jer je smatrala da je tuženi oštećen nakon ostavinske rasprave iza oca parničnih stranaka, tuženi nije bio do kraja za to jer je govorio da će imati problema sa tužiteljem, ali je majka insistirala i na kraju je zaključen ugovor. Svjedok je potvrdio da je tuženi slao majci pakete i novac, potvrdila je da je plaćao ljetovanja majci jer je tri godine sa njom išla na ljetovanje, s tim da je ona sama svoje troškove snosila, a ne osporava ni to da je tužitelj plaćao račune i pomagao majci. A.D. je u svemu bila zadovoljena i ništa joj nije nedostajalo, sama se brinula o nabavci i našla je i ženu koja joj je čistila kuću. Takođe je potvrdila da su u vrijeme korone tužitelj i njegova supruga pomagali A.D. tokom bolesti i kupovali joj namirnice.

A svjedok F. A., tetka parničnih stranaka, u svojoj izjavi navodi da je posljednja želja A. D. bila da ostavi tuženom, kao sinu, kuću navedenu u ugovoru, potvrdila je da je tuženi izdao svoju kuću i svoja tri lokala, te da je sav novac od tih zakupa (kiriju), D.E. donosila svaki mjesec A. D. i predavala taj novac. Navela je i to da je A. D., sve dok je zdravlje služilo, sama odlazila u prodavnicu i kupovala namirnice. Ovaj svjedok čak navodi i to da je A. D., o trošku tuženog, tri puta na more išla sa Č. S. a tri puta sa ovim svjedokom, te da je A.D. imala bankovnu karticu s kojom je raspolagala supruga tužitelja. Ovaj svjedok je potvrdio da je u vrijeme korone A. D. bila bolesna, a sa njom je bila i tužiteljeva supruga A.A.1 jer je i ona bila bolesna.

Svi ovi svjedoci (D. E., Lj. T., A. S., Č. S., M. S. i F. A.), za razliku od tužitelja i njegovo suporuge, u svojim izjavama su jasni i nesumnjivi kada kažu da je tuženi slao novac majci, prepuštao joj novac od zakupnina, kada je boravio u B. bio je sa majkom, brinuo se o njoj, ovi svjedoci su potvrdili činjenicu koju ni tužitelj ni njegova supruga nisu ospravili, da je tuženi 2017. godine u cijelosti renovirao kuću, koju je majka tuženog ugovorom o doživotnom izdržavanju prepustila tuženom, potvrdili su i navode o tome da je A. D., o trošku tuženog, odlazila na ljetovanje i svi su svojim izjavama bili saglasni da je A. D. bila zadovoljna odnosom i ponašanje tuženog prema njoj. Kako izjave ovih svjedoka potiču od lica koja nemaju poseban pravni interes da ne govore istinu u ovoj parnici, a kako se radi o licima koja su neposredno upoznata o tome da je tuženi slao novac i ustupao novac majci, plaćao joj ljetovanje, a da je bankovna kartica A. D., na kojoj se nalazio novac koji je ona dobijala od tuženog, bila kod supruge tužitelja, koja je dizala novac, te kako se radi i o

bliskim srodnicima parničnih stranaka (Č. S. i F. A.), to je sud i zaključio da su ove izjave potpune, tačne i objektivne i u cijelosti ih prihvatio.

Kako su izjave tužitelja i njegove supruge, kao i navodi iz tužbe, suprotni kako izjavama saslušanih svjedoka, tako i priloženoj materijalnoj dokumentaciji, to sud te navode i izjave nije mogao prihvatiti u cijelosti kao osnovane.

Jer, pravo na raskid ugovora o doživotnom izdržavanju nije lično, već imovinsko pravo. To znači da u slučaju kada primalac izdržavanja za života ima pravo da traži raskid ugovora zbog toga što druga strana ne izvršava svoje obaveze iz tog ugovora, tada i njegovi nasljednici mogu po istom osnovu da traže raskid ugovora. A neizvršavanje obaveze predstavlja takvo ponašanje davaoca izdržavanja koje pokazuje da on uskraćuje davanje ugovorenog izdržavanja, što po ocjeni suda, u ovoj pravnoj stvari nije bio slučaj. Okolnost da A. D., kao primalac izdržavanja za života, u razdoblju od 24.07.2017. godine, kada je zaključen ugovor o doživotnom izdržavanju, pa do 18.11.2022. godine, kao dana njene smrt, znači u toku 5,5 godina trajanja ugovora, nije tražila raskid ugovora, po ocjeni suda ukazuje da je bila zadovoljna obimom i načinom izvršenja obaveze od strane tuženog kao davaoca izdržavanja, zbog čega sud smatra da tužitelj neosnovano nastoji da prikaže da tuženi, kao davalac izdržavanja, nije izvršavao ugovorene obaveze, jer, da bi se raskid ugovor o doživotnom izdržavanju mogao sa osnovom zahtijevati, neophodno je da postoji ne samo činjenica neizdržavanja nego i da je tuženi, kao davalac izdržavanja i obavezna strana po ugovoru o doživotnom izdržavanju neosnovano uskratio izdržavanje. A svi izvedeni dokazi i na osnovu njih utvrđeno činjenično stanje, po mišljenju suda, dokazuju da je tuženi, iako je boravio u inostranstvu, time što je majci obezbjeđivao novčana sredstva, plaćao njena putovanja i boravke na moru i u banji, renoviranjem kuće i nabavkom namještaja, boravkom u stambenom objektu zajedno sa majkom, kao primaocem izdržavanja, u vrijeme dok je boravio u zemlji, angažovanjem žene koja bi se brinula o majci, ponudom da snosi troškove sahrane, podizanjem nadgrobnog spomenika na taj način neposredno i posredno, posredstvom trećih lica, ispunjavao svoju, Ugovorom o doživotnom izdržavanju, preuzetu obavezom izdržavanja majke, kao primaoca izdržavanja i nije uskratio izdržavanje. Stoga sud i smatra da tužitelj nije dokazao da tuženi nije izdržavao majku, kao primaoca izdržavanja, i nije dokazao da je tuženi neosnovano uskratio izdržavanje.

Ni činjenica, koju je tužitelj u tužbi i tokom postupka iznosio, da su tužitelj i njegova supruga pomagali majku, kupovali joj namirnice i lijekove, liječili je u vrijeme korone, ne dovodi u pitanje činjenicu da je tuženi, kao davalac izdržavanja, ispunjavao svoje obaveze jer i tužitelj, kao sin A. D., takođe ima moralnu i zakonsku obaveznu da pomaže starog roditelja. Uostalom, do zaključenja glavne rasprave, ni jednim pravno valjanim, objektivnim i uvjerljivim dokazom nisu doveli u sumnju niti osporili činjenicu da su tužitelj i njegova supruga raspolagali bankovnom karticom na ime A. D., podizali i koristili novčana sredstva sa tog računa, a ta sredstva su bila novčana sredstva koja je A.D. dobijala od tuženog, niti su dokazali da su troškovi liječenja i sahrane A. D. plaćeni isključivo sredstvima tužitelja i njegove supruge, jer nisu predložili ni jedan uvjerljiv dokaz o tome. Sa druge strane, prema sadržaju dopisa NLB banka d.d. Sarajevo, broj: DK-TC-3710/2024), od 04.07.2024.godine, na dan 18.11.2022.godine, A. D. je na svom transakcijskom računu broj: ..., imala 6.208,67 KM, a prema izvodu za period 18.11.2022.godine - 31.12.2022.godine, sa tog računa je je 21.11.2022.godine i 22.11.2022.godine, znači nakon smrti A. D., sa tog računa podignuto 4.000,00 KM, te u decembru podignuto još 203,25 KM. Kako, a što su i sam tužitelj i njegova supruga priznali, karticu na osnovu koje se taj novac mogao podići imala je samo supruga tužitelja, pa kako iz svih izvedenih dokaza proističe da ta novčana sredstva, koja su deponovana na navedeni račun A.D. nije podizao tuženi, to po ocjeni suda, ta sredstva dobijena od tuženog, iskorištena su isključivo od strane tužitelja za pokriće izdataka u vezi s sahranom i ukopom A. D. Simptomatično je da je na taj račun 15.12.2022.godine, uplaćen

iznos od 115,00 KM, na ime tuđe njege i da su ta sredstva takođe potrošena nakon smrti A. D., a što tuženi ni u kom slučaju nije mogao učiniti. Ovi materijalni dokazi, po ocjeni suda, potvrđuju da su novčana sredstva tuženog, a ne tužitelja, iskorištena za pokriće tih troškova, te da je na taj način, ispunjena i ta ugovorna obaveza tuženog.

Zbog svih navedenih razloga sud smatra da tužitelj nije dokazao osnovanost svog tužbenog zahtjeva, odnosno da nije dokazao da se tuženi, kao davalac izdržavanja, nije u skladu sa spornim ugovorom o doživotnom izdržavanju u potpunosti, kvalitetno i savjesno brinuo o A. D., kao primaocu izdržavanja i da nije nastojao pružiti joj svu potrebnu njegu, brigu i liječenje, odnosno nije dokazao da je tuženi, kao davalac izdržavanja, svojim ponašanjem pokazao da uskraćuje davanje ugovorenog izdržavanja u potpunosti i u skladu sa tim ugovorom.

Zbog svega toga sud je, na osnovu člana 300. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 28/18 i 6/21), a u vezi sa članom 103. stav (1) ZOO i čl. 150.151.152 i 156. ZoN i odlučio kao u izreci ove presude, te tužbeni zahtjev tužitelja, smatrajući da nije dokaza i osnovan, u cijelosti odbio.

Odluka o naknadi troškova parničnog postupka tuženom donesena je na osnovu člana 120. i 130. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Advokatske tarife Republike Srpske iz 2005. godine i odnosi se na naknadu troškova: sastava tužbe, zajedno sa paušalom (25%), u iznosu od 900,00 KM, i pristupa punomoćnice tuženog na tri ročita (03.06.2024. godine, 11.11.2024.godine i 18.11.2024.godine), u iznosu od 2.100,00 KM, odnosno ukupno 3.000,00 KM, pa je sud i obavezao tužitelja da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u tom iznosu.

S U D I J A

SELIM KARAMEHIĆ

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Apelacionom sudu Brčko distrikta BiH, u roku od 30 dana, računajući od dana dostavljanja, a posredstvom ovog suda.